

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

únor, březen 2021

Slovo pana starosty ...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u dalšího vydání Velkoborských novin. „Když je leden bílý, je sedlákoví milý,“ toť pranostika, která se v letošním roce alespoň trochu naplnila, neboť sníh občas na polích ležel. V lednu jsme si dokonce i zabruslili na rybníku, což se každým rokem nestává. Na ledě se proháněly všechny generace bruslařů, jak začínajících, tak i zkušených.

Tříkrálová sbírka letos proběhla netradičně, protože kvůli koronavirové situaci nemohli koledníci chodit po vsi. Zapečetěné kasičky tak byly umístěny v obchodě a na obecním úřadu. Celkem se vybralo 12.182,- Kč. Děkuji všem, kteří se do sbírky zapojili, a tím přispěli na dobrou věc.

Před koncem minulého roku potvrdila vláda ČR na návrh SÚRAO zúžení počtu lokalit pro možné uložení radioaktivních odpadů z devíti na čtyři. Naše lokalita Březový potok zůstala mezi kandidáty, ze kterých bude v roce 2030 vybrána hlavní a záložní lokalita pro výstavbu hlubinného úložiště, která má zajistit bezpečné uložení vysoce radioaktivního odpadu po dobu minimálně sto tisíc let. Tam, kde bude tato megalomanská stavba realizována, bude jedna generace obyvatel, tj. cca 25 let, žít na staveništi. V roce 2050 by se mělo začít stavět. V polovině ledna přišlo ze SÚRAO oznámení představitelům obcí Malý Bor, Břežany, Kovčín a města Horažďovice, že průzkumné území na naší lokalitě Březový potok bylo rozšířeno o tyto obce. Na Ministerstvo průmyslu a obchodu byly zaslány odmítavé dopisy proti rozhodnutí vlády. Stále neexistuje zákon o zapojení obcí do rozhodovacího procesu pro výstavbu úložiště a nejsou hledána žádná jiná řešení, jak s radioaktivním odpadem v budoucnu

nakládat.

PS ČR rozhodla o zvýšení poplatku za skládkování komunálního odpadu z 500,- Kč za tunu na 800,- Kč. Zřejmě tímto krokem budeme donuceni ke zvýšení poplatku za odpady pro občany. V loňském roce jsme na poplatcích za odpad vybrali 283.877,- Kč a za odpad zaplatili 815.588,- Kč. To znamená, že jsme dopláceli z obecního rozpočtu více než půl milionu korun. V budoucnu se budou poplatky za ukládání komunálního odpadu řídit podle procent vytríděného odpadu. Kovový odpad již není možno ve Velkém Boru odkládat do kontejneru, který byl uložen v areálu VOD, protože někteří občané do kontejneru vhažovali odpad, který tam nepatří. Např. lyže, pneumatiky, a dokonce i záchodovou mísu. Kovošrot odmítl takovéto „kovové“ odpady odvážet, proto byl kontejner odstraněn. Kovový odpad si může každý sám prodat do kovošrotu.

Celková suma za obytnou zónu v Jetenovicích se nakonec vyšplhala na 7.564 mil. korun, což znamená, že zasíťování jedné stavební parcely včetně komunikace vyšlo na 1.26 mil. Kč. Přestože zasíťování parcel není levná záležitost, jsme velice rádi za každý nový postavený dům a nové obyvatele.

Závěrem jedna velmi dobrá zpráva. Díky OS Sylvestr Krnka byla v Praze v Michli pojmenována ulice po velmi významném velkoborském rodákovi – „Krnkova“. Také k památníku S. Krnky ve Velkém Boru se díky geocachingu sjíždí skupinky „kačerů“, aby se zapsali do kešky, která je u pomníku umístěna.

Přeji Vám všem úžasné prožité jaro, hodně zdraví, štěstí a veselou mysl.

Také děkuji všem za pomoc při organizování různých akcí, úklidu obcí a dalších věcí. Nejsnadnější je kritizování všeho možného a přitom nic nedělat.

24. 2. - 7:30-15:30 - NEPŮJDE VE VELKÉM BORU ELEKTRICKÝ PROUD, 1. 3. 7:30 - 15:30 NEPŮJDE ELETRICKÝ PROUD VE SLIVONICÍCH

Gratulujeme
k narození
Eduarda Štěcha

17. 1. 2021

Přejeme
hodně štěstí a zdraví

oslavenci v březnu

83 let Hatová Pavla Jetenovice
65 let Pavlasová Jarmila Velký Bor

oslavenci v dubnu

60 let Kolářová Olga Velký Bor
91 let Járová Amálie Velký Bor
65 let Levý Josef Jetenovice

Oslavencům přejeme
hodně štěstí a zdraví.

Nová otevírací doba

COOP Velký Bor

Pondělí	7:00 - 10:30	
Úterý	7:00 - 11:30	12:00 - 14:00
Středa	7:00 - 11:30	12:00 - 14:00
Čtvrtek	7:00 - 11:30	12:00 - 14:00
Pátek	7:00 - 11:30	12:00 - 16:00
Sobota	7:00 - 10:30	

Telefon 376 514 226

Přestože nepůjde elektrický proud,
prodejna bude 24. 2. otevřena

VOD VELKÝ BOR

hospodaří na výměře 1.858 ha zemědělské půdy ve 21 katastrálních územích, z toho 19 k. ú. je v okrese Klatovy a 2 k. ú. v okrese Plzeň jih. Z celkové výměry zaujímají plodiny na orné půdě 1.378 ha a louky 480 ha.

Řepka oz.
Ječmen oz.
Pšenice oz.
Tritikale
Ječmen jar. (podsev jetel)
Oves
Brambory - škrob

výměra	výnos
207 ha	- 3,21 t
101 ha	- 5,25 t
459 ha	- 6,05 t
66 ha	- 6,11 t
103 ha	- 3,54 t
40 ha	- 4,40 t
21 ha	- 38,60 t

Silné mrazíky počátkem května způsobily u řepky popraskání stonků a následné napadení spoustou škůdců, což se podepsalo na snížení výnosu této plodiny. Krupobití, které zasáhlo koncem července Lhotu a Třebomyslice, značně poničilo porosty pšenice a tritikale. Pozitivní v tomto roce bylo více srážek. Po několika letech jsme se díky tomu dostali s 560 mm těsně nad hranici dlouholetého normálu, který je 550 mm. Po delší době byla navýšena sklizeň slámy, sena, senáže a siláže. Je to velice pozitivní zpráva pro naši živočišnou výrobu.

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

Dobrý den,

uzávěrka Velkoborských novin bude ... Pokud budete mít nějaký příspěvek, pošlete jej. Děkuji, přeji stále zdraví, hodně štěstí a pevné nervy. Zábranský.

Tak taková či podobná zpráva se mi čas od času objeví v e-mailu, internetové poště.

A taková oznámení mě jednak potěší, a sice v tom smyslu, že si na mne aspoň někdo vzpomněl, projevil zájem o mé příspěvy do Velkoborských novin, ale na druhé straně mi z toho vzniká problém, a sice: čím přispět. I když takováto výzva k příspěvku přichází ve značném (dvou až třítýdenním) předstihu, většinou mne zastihne nepřipraveného, a to v tom smyslu, že nic napsaného nemám. Nepíši nic v předstihu (do zásoby) a většinou to nechávám až na poslední chvíli. Za ty dva až tři týdny se toho může hodně stát a může být mnohé jinak, ba dokonce i třeba naopak.

A tak i co se týká poslední výzvy (z 18. 1. 2021 a uzávěrka 5. 2.), tak zase jako obvykle nic nemám v pravém slova smyslu, ale i v tom smyslu, že nemám nic, co bych považoval za nutné, či potřebné v našich novinách sdělit. Jistěže v současné „zvláštní době“ se dá, se může o mnohém přemýšlet a uvažovat a něco o tom třeba i do novin napsat. A po pravdě se přiznám, že⁰⁰ v mnohém se nevyznám, s mnohým si rady nevím, a tak třeba o tom něco napíši, písemně povím. Ne, nemyslím, že můj článek je nutno zveřejnit, ale když zbyde místo, může to místo zaplnit. Ono, jak je asi všem jasné, že za současné obecní (státní, evropské, světové) pandemické situace se toho v oblasti společenské, kulturní, sportovní, či jiné zas až tak moc neděje, o čem by se mohlo něco psát, o tom zprávu podat. A je to možná dobře, v tom smyslu, že je prostor a čas na to minulé vzpomenout, třeba i nad tím se zamyslet, to promyslet, s tím cílem dobře odhadnout budoucnost, najít správnou cestu, kudy a jak dál. Říká se, že kdo chce dobře odhadnout budoucnost, měl by dobře znát minulost, v duchu moudrého rčení, že historie je učitelkou života a nebo takové to hrozivější, že ten, kdo nezná minulost, kdo na ni zapomene, kdo ji nebere v úvahu, že se mu připomene, že si ji někdy pro poučení musí zopakovat, prožít znova, a naopak, že ten, kdo to špatné, chyby z minula pozná, zná a uzná, že se jim může vyhnout, jich vyvarovat. Ale zatím bohužel to nejpravděpodobnější poučení z historie lidstva je ta skutečnost, ta pravda, že lidé jsou většinou nepoučitelní (k jejich škodě).

V poslední době jsem už několikrát na internetu narazil na názory odborníků, historiků, ekonomů, politiků a dalších, že dnešní doba připomíná 30. léta minulého století, dobu před, a hlavně pak průběh předválečné

hospodářské krize. Jistěže kulisy tehdejšího světa byly jiné, ale dění v lecčems obdobné. Nevím, jestli jsem už o tom nepsal, když tak pro připomenutí něco, co mi vyprávěl můj tatínek, očitý toho svědek a účastník. Takže nemám důvod tomu nevěřit. Bylo to nějak před volbami, asi v roce 1934, nepamatuji si to už přesně (určitě by se to dalo dohledat, ale na to nemám čas, píše večer 5. února 2021 v den uzávěrky tohoto čísla těchto novin, takže každá chvíle drahá), ale ono ani tak nejde o to, v kterém to bylo přesně roce, ale to, co a jak bylo v té době. Bylo to v Lišově, kde tatínek bydlel, v sále místního hostince se konala jedna z předvolebních agitačních schůzí, na které mluvil poslanec za Sudetoněmeckou stranu, nějaký pan Peters (slyšel jsem o něm v nějakém pořadu ve Českém rozhlase, takže skutečně existoval) a po skončení jeho předvolební řeči (agitace) se tam kolem něho, jak se říká, v šenku, vytvořila skupinka účastníků schůze a ptali se ho některé věci a někdo se ho také zeptal na to, jak on vidí budoucnost Evropy.

Asi není zrovna moc vhodné psát o tom v dnešní době, ale když už jsem o tom začal, tak to krátce dokončím. Takže pan poslanec Peters na to odpověděl, že je (v té době) ve světě 50 miliónů nezaměstnaných. (A pak řekl hroznou větu.) „A to jsou lidé nadbyteční, přebyteční, tedy zbyteční! A má to tři řešení: Že by se ti bohatí dobrovolně rozdělili s těmi chudými.“ A hned dodal, že to nepřichází v úvahu! A vytál ze šosu svou peněženku (vzhledem, jak se říká, prkenici), rozevřel ji (byla nabitá velkými bankovkami), zase ji zavřel a řekl: „Já se s nikým dělit nebudu, já nejsem nikomu nic ! dlužen.“ A pak je druhá možnost, že si to ti chudí od těch bohatých vezmou násilím – to je revoluce – ale to už ti bohatí po zkušenosti s revolucí v Rusku – nepřipustí! No a pak je třetí možnost: válka – a ta že bude trvat tak dlouho, dokud těch 50 miliónů přebytečných, zbytečných lidí nezmizí ze světa!

Když mi to tatínek vyprávěl, přiznám se, že mi z toho šel, jak se říká, mráz po zádech – tedy z té závěrečné předpovědi. A ona skutečně ta válka za pár let začala a když 2. světová válka skončila a sečetli mrtvé, ono to bylo ještě mnohem víc než těch předpovězených 50 miliónů.

Proč jsem o tom vlastně psal, jistě je mnoho jiného, o čem by se dalo, mohlo psát, a jistě i radostnějšího, ale důvodem je možná právě to, že píše na poslední chvíli a při dnešní večeři jsem měl puštěný internet a tam jsem narazil na zprávy a komentáře ze Světového ekonomického fóra v Davosu – setkání čelných představitelů 20 nejvyspělejších států, včetně čelných zástupců světových velmocí ve dnech 25. 1. - 29. 1. 2021. Přiznávám, že neumím anglicky a tak jsem odkázán na překlad – ten nemusí být přesný a třeba ani

pokračování na další str.

pravdivý – nemám možnost si to ověřit – a zaznělo tam mnoho závažných tvrzení a hodnocení současné situace v světě – a o náladách lidí ve světě. Z toho, co jsem měl čas si poslechnout, nevyzařovaly žádné světlé, růžové zítřky pro svět, lidstvo. S odvoláním na různé světové instituce tam bylo kromě mnohého závažného uvedeno že: celosvětově v loňském roce se 267 miliónů mladých lidí nikde nevzdělávalo a nikde nepracovalo. Že v důsledku „korona-križe“ v roce 2020 bylo ztraceno 500 milionů pracovních míst, a že toto číslo ke konci roku se podařilo snížit na 250 milionů ztracených pracovních míst a že je to číslo velmi velké a alarmující, a že mnozí lidé se dostávají do problémů, a to i velice vážných narůstá nespokojenost lidí a narůstá napětí.

A tak pro tentokrát s psaním raději skončím. Když bude možnost, tak příště snad něco veselejšího, nadějnějšího, radostnějšího. Zatím se připojím k úvodnímu přání našeho pana starosty. A ještě jednou zopakuji přání zdraví (duše i těla) a přidám k tomu, že přeji sílu a hlavně nějakou tu radost ze života a z lidí kolem. A úplně na závěr úplně k začátku, k pozdravu „Dobrý den!“ Jak často si to na setkání říkáme a na co při tom myslíme. Ono je to vlastně pěkné přání tomu, koho

zdravím. Tedy když někoho tímto pozdravem zdravím, tak mu tím pozdravem přeji dobrý den – aby ten den byl pro něho dobrý. A tak se mám snažit, pokud mám možnost mu ten den dobrým udělat, a nebo mu ho alespoň nezkazit. Jak se také říká: Když už někomu nepomůžeš, tak aspoň mu ten život neztěžuj! Ale to je málo! O jednom člověku, když zemřel, mi lidé říkali: Ten nikomu neudělal nic dobrého! A bylo to řečeno v tom doslovném smyslu: Že sice nikomu neublížil, ale také nikomu nepomohl. Tak jestli mohu, radil bych nám: dělejme si toho dobrého sobě navzájem co nejvíce. A s dobrem dělejme radost. A stačí někdy jen pěkně pozdravit, říci něco pěkného nebo se třeba pěkně usmát (no, doufejme, že roušky jednou sundáme, aby ten úsměv byl vidět). A úplně závěrem nějaké to moudro: Nikdo není tak chudý, aby neměl druhým co dát a nikdo není tak bohatý, aby od nikoho nic nepotřeboval! - Třeba ten úsměv na tváři své a na tváři druhých. Ale pozor, ten druhý si může říci: směješ se mně, anebo na mne?! Tedy těm druhým se nesmějme, ale na ty druhé se smějme – a to co nejčastěji a co nejvíce – mile a srdečně. Nic to nestojí a dělá to dobře.

Stanislav Bušta

OBECNÍ KNIHOVNA VELKÝ BOR

Ani v loňském roce knihovna nezhálela a půjčovala kvalitního čtivo chtivým čtenářům, ať už ze svého fondu, který čítá 1862 svazků, nebo z horažďovické knihovny. Celkem si 23 zaregistrovaných čtenářů vypůjčilo 885 titulů, z toho 146 knih beletrie, 4 naučné literatury a 735 kusů časopisů. Fond knihovny se každoročně obměňuje přibližně 90 novými tituly z horažďovické knihovny, které jsou také nejvíce vypůjčovanými, převážně proto, že se jedná o knihy aktuální. Bohužel se loni nemohla uskutečnit tradiční Noc s Andersenem, snad se tedy podaří uspořádat letos. S knihovnou se musím (ne z vlastního rozhodnutí) v nejbližší době rozloučit. Strávila jsem s ní deset let a věřím, že má nástupkyně, paní Hiřmanová, vám bude dobrou rádkyní a pomocnicí při výběru i opatrování dalších kvalitních knížek.

Radka Kočí

Sbor Velkobor

Jaké to byly smutné vánoční svátky bez zpěvu! Ať už bez toho dětského při rozsvícení vánočního stromku, či sborového při vánočním koncertě a bohoslužbách. Stalo se tradicí, že na vánočním koncertě oznamujeme umělce, který nás poctí svou návštěvou a potěší svým hudebním uměním na Májovém podvečeru duchovní hudby. Po takových jménech, jako byli Lubomír Brabec, Kateřina Englichová či Jitka Hosprová se nám podařilo domluvit vystoupení houslového virtuosa pana Václava Hudečka. Mistr Hudeček nás svým uměním pohladí na duši za klavírního doprovodu v **sobotu 22. máje 2021**. Určitě si tuto mimořádnou událost nenechte ujít. Jistě už bude lépe.

Radka Kočí

Padající led z kamionů

Ačkoliv je letošní zima zatím celkem mírná, jsou dny a noci, kdy se teploty dostanou pod nulu. Právě v takových chvílích by se měli mít na pozoru hlavně řidiči kamionů. Na jejich návěsech se totiž často drží větší množství vody, které v teplotách pod nulou zmrzne a mění se ve velké kusy ledu. Každý řidič má před cestou dle zákona povinnost zkontrolovat své auto od nečistot. Konkrétně se tomu věnuje paragraf 5 Zákona o silničním provozu.

Týká se to řidičů všech aut, tedy i těch osobních. Pokud policisté na takového řidiče narazí, mohou mu na místě nadělit poutu až do výše 2000 Kč. K uvolňování ledu dochází při rychlé jízdě, prudkém zastavení, ale nejvíce v zatáčkách.

„Dneska jsem byla svědkem, že u nás v zatáčce odpadla docela velká plotna ledu, přímo k nám na pozemek a zbytek podél chalupy u silnice. Kdyby to spadlo na nás, jistě by to nemuselo dopadnout dobře. Předtím než přejelo nákladní vozidlo, u dvířek jsem stála s roční dcerou.“

Česku chybí speciální rampy, ze kterých by se řidiči na střechu návěsu dostali. V celé České republice je jediná rampa na odpočívadle D5 Rozvadov. Standardní žebřík, který je ve výbavě, má tři metry, čímž nedosahuje ani na kraj přívěsu.

I přes to všechno by bylo dobré, kdyby si řidiči uvědomili, že ohrožují životy i majetek.

Kusy ledu mohou ohrozit řidiče auta, ale také chodce. Pokud jedete za autem či kamionem, které má na sobě vrstvu ledu, dávejte pozor a dodržujte větší než běžnou vzdálenost.

Lucie Šilhavá

Paragraf 5 - Zákon o provozu na pozemních komunikacích

Řidič nesmí řídit vozidlo, na němž jsou nečistoty, námraza nebo sněh, které zabraňují výhledu z místa řidiče vpřed, vzad a do stran, a řídit vozidlo, na němž nebo na jehož nákladu je led, který by při uvolnění mohl ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Suchej únor

Přijmi výzvu

Opět se sešel rok s rokem a máme tu měsíc únor, ve kterém se můžeme zúčastnit výzvy Suchej únor. Je to výzva pro lidi, kteří si chtějí otestovat svůj vztah k alkoholu. Během měsíce „na suchu“ mohou „ochutnat střízlivost“ a zjistit, jak velkou roli hraje pití v jejich životě. V roce 2021 se jedná již o 9. ročník.

Suchej únor vznikl v roce 2013. Kampaň byla původně zaměřena na zdraví mužů. Prvního ročníku se zúčastnilo zhruba 100 mužů. Od té doby kampaň rostla a otevřela se také ženám. "Ovládáme my alkohol, nebo alkohol ovládá nás?"

Zapojte se do měsíční výzvy a otestujte se, jak jste na tom s alkoholem konkrétně Vy :-)

Čistá
hlava
78 %

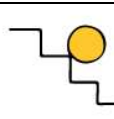
Osobní
hrdost
86 %

Lepší
spánek
58 %

Víc
energie
58 %

Kila
dolů
35 %

Omezení
kouření
44 %

Vděčná
peněženka
59 %

Vyber si svoji Suchou knihu a hlásej v únoru #insuchoveritas

Ve 28 příjemně odlehčených kapitolách představujeme alkohol ve všech jeho společenských rolích. Ať už je to spánek, sex, sport, práce, výchova dětí, zdraví, léčba, umění nebo alkohol za volantem.

Více na:

<https://suchejunor.cz>

nebo na instagramu či facebooku

Lucie Šilhavá

Zima, zima, zima všude je veliká, všude sníh, všecko led na tři zámky zamyká.

Jistě si hodně lidí vzpomnělo na text známé písničky od Hanky Zagorové. Naše dětičky si tento rok mohly užít pohádkovou zimu. Sáňkovaly, stavěly sněhuláky i bruslily. Některé z nich zažily sníh poprvé. Radost ze sněhu měly nejen děti, ale i dospělí a zvířata.

Pepíček Bruha

Vítek Štípek

Nikolka Bláhová

Sáňkování u hradu

Janička Beňová, Vaneska Valentová
Viktorka Šímanovská

Mareček Ouda

Matilda Bakonyi

Kubík Vetyška

Kubík Šímanovský

Martínek Silovský

Zdeněček a Nikolka Kolářovi

Adélka a Matýšek Broučkovi

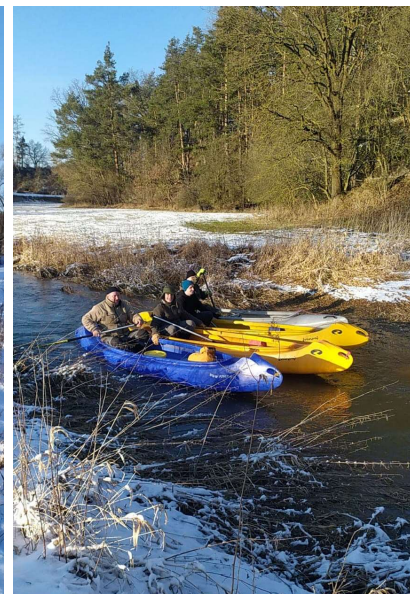
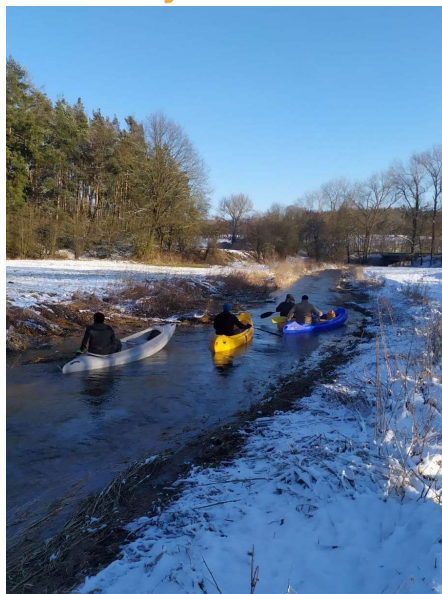

Počasí přálo běžkařům...

Foto: Patrik Šimanovský

... a když nastala obleva, i vodákům

Dan Ouda, Martin Ouda, Marek Štěrba a Robert Palečko

A zima je i v Jetenovicích

Lukášek Bašta

Toniček Stulík

Eliška Makovcová,
Kačenka, Adélka a Anetka Piherovy

Eliška a Vojtík Makovců

Foto: Martina Makovcová

Všem moc děkujeme za zaslání fotek a svolení k jejich zveřejnění.

Novoroční pochod

Foto: Anna Vetyšková

Pouštění lodiček o Vánocích

Foto: Lucie Šilhavá

Sčítání 2021

Letos nás po deseti letech čeká sčítání lidu – a v čem s událostí narození Ježíška, kdy Josef s Marií museli za bude jiné než to předchozí? Především tím, že kromě účelem soupisu lidu absolvovat cestu z Nazareta do klasického vyplňování papírových archů bude možnost Betléma. Biblických zmínek o sčítání je však vícero. zapojit se do sčítání též online. Online formulář se Nejstarší dochovaný soupis obyvatel je z Číny z roku spustí o půlnoci z **26. na 27. března** a poběží až do 2 n. l. (tehdy v Číně žilo 59.6 mil. lidí, v současnosti jich **9. dubna**. Klasické papírové archy doručí sčítací je cca 1.4 miliard).

komisaři před **17. dubnem**, odkdy je budou moci O pravidelné sčítání na území Čech se zasloužila vyplnit ti, kteří nechtějí nebo nemají možnost vyplnit osvěcená Marie Terezie. V roce 1754 uskutečnila první formulář na internetu, a to až do **11. května**. Oproti soupis svého druhu v Evropě a v roce 1770 vydala minulému sčítání odpadnou některé typy otázek, např. patent nařizující provádění soupisu lidu, tažného na vybavenost bytu koupelnou nebo osobním dobytkem a domů v českých, dolnorakouských počítačem. Počet otázek se zúžil ze 47 na 27. Český a vnitřních rakouských dědičných zemích. V tomtéž statistický úřad údaje zpracuje v anonymizované roce taktéž uzákonila povinné číslování domů podobě. V souvislosti s otázkou genderové a zasloužila se i o uzákonění povinnosti mít dvě jména, problematiky je ČSÚ konzervativní a nabízí možnost tj. příjmení obdržel i každý chudý občan. A jak se „pouze“ dvou pohlaví (například na britském v letech 1770/1771 číslovaly domy? Toto mělo na Facebooku jedinec má na výběr až ze 71 různých starost vojsko, které přidělilo první čísla důležitým genderů, kromě muže a ženy to jsou bezpohlavní lidé, domům – panskému sídlu, faře, rychtě, nejbohatší hermafrodité, transsexuální osoby a další). Online usedlosti... a následně procházeli obec obvykle ve dotazník tento údaj vyplní navíc automaticky po zadání směru hodinových ručiček tak, jak ji šlo přirozeně rodného čísla. Otázka náboženství bude však zcela projít. V obcích ležících podél silnice se obvykle otevřená, což se při posledním sčítání projevilo tak, že začínalo prvním domem po pravé straně vesnice ze jsme v České republice měli přes 15.000 osob hlásících strany, odkud přijíždí vrchnost, vracelo se po opačné se k jediismu – filosofii rytířů Jedi z filmu Hvězdné straně.

války.

Od roku 1869 probíhá sčítání lidu na území Čech Nezapomeňte se připojit! Za nevyplnění totiž hrozí v průměru každých deset let a od tohoto roku jsou pokuta až 10.000 Kč, za zneužití údajů až půlmilionová sečtená data veřejně publikována.

sankce.

Jana Brůžková

Najde se pachatel???

Čtyři orly mořské, kteří uhynuli krutou smrtí po otrávené zákázaným jeden karbofuranem, našli v sobotu ornitologové u Velkého Boru! Orli uhynuli v nervové křeči se zatnutými pařáty, sedící na patách s poloroztaženými křídly a skloněnou hlavou.... „Pocit marnosti, vztek a beznaděj. Pro nás jeden z nejdrastičtějších konců těchto ptáků” popsal své pocity zachránář.

Dravci byli nalezeni kousek od hnojiště uprostřed ohradníkem obehnané pastviny pro skot pod Velkým Borem směrem na Babín.

Někdo na hromadu hnoje vyváží i vedlejší živočišné produkty (zbytky) z jatek. Vývrhy, kůže, peří, běháky od drůbeže a jiné organické zbytky však tentokrát někdo polil jedem (karbofuranem). Z hromady jedovatých zbytků si každý něco odnesl a obzvláště trýznivá smrt je zkroutila hned po několika prvních soustech.

Případ byl předán k šetření Policii ČR, která dle pitvy a analýzy rozhodne, jak bude případ klasifikován a vyšetřován.

Nejsmutnější na tom je, že se nejedná v této oblasti o ojedinělý případ. V roce 2019 byly otráveni dva orli okolí Horažďovic.

8. 2. 2021 byla na Veterinární klinice Vedilab v Plzni provedena pitva všech čtyř zajištěných orlů mořských. Zároveň byly odebrány vzorky na toxikologickou analýzu a určen druh otrávené potravy. Už podle RTG snímků je patrné, že orli pozřeli velké množství zbytků jateční drůbeže (kontretně vnitřnosti krocanů). O předloženou otrávenou návnadu byl mezi dravci velký zájem.

Datu umístění otrávené návnady a otrava ptáků samotná je pak odhadována na cca sedm dní zpět.

Uživatel pozemku zabezpečil hnojiště, které překryl zeminou a celkově lokalitu poupravil.

Doufám, že se tento čin nebude opakovat a lidé se budou chovat k přírodě hezky.

**Smutný to pohled na tak krásné ptáky.
Pomozte nám společně najít traviče!!!**

zdroj: Záchraná stanice živočichů Plzeň

Lucie Šilhavá

Ptákem roku 2021 je káně lesní!

Káně tak přebírá žezlo od loňského vítěze ankety – jiříčky obecné. Káně je v naší krajině nejrozšířenějším dravcem a snad každý při procházce do přírody viděl káně při lovu nebo při silnici do Horažďovic spatřil káně sedět u příkopu. Pokud káně neuvidíte, je dost možné, že se prozradí svým „mňoukavým“ hlasovým projevem doprovázejícím vyznačování teritoria (zvuky dravců si můžete poslechnout na

<http://lesapan.cz/zabava/audiogalerie/zvuky-zvirat-ptaci-dravci/>).

V Česku dle odhadů hnízdí 11-14 tisíc párů. Pták roku je vyhlašován od roku 1992 a před kánětem jím byl dravec vyhlášen pouze dvakrát – poprvé se tímto titulem mohla pyšnit poštolka obecná v roce 2002, podruhé orel mořský v roce 2006. Káním se daří mimo jiné proto, že mají dokonalé trávení a jsou schopni přežít třeba i jen na žízálách (v Anglii), i když jim musí sníst stovky denně. U nás jim svědčí vysoké stavy hlodavců, především hrabošů. Bohužel lidská snaha regulovat počty hrabošů je jednou z nástrah, kterým musí káně čelit – polyká hraboše vcelku a když je hraboš otrávený, jed tak proniká i do těla dravce. Káně také čelí nástrahám *karbofuranu*, jedu, který je od roku 2008 zakázaný. A i v nebeských výškách mu hrozí nebezpečí – na linkách vysokého napětí v důsledku výboje ročně zemře asi 40 tisíc kání. Česká společnost ornitologická (ČSO) ve spolupráci s E.ON vyvinuli konzoli typu Pařát III., která díky sešíkmenému tvaru odrazuje ptáky od usednutí.

I v těchto dnech lze káně sledovat, jak na polích loví

pokračování na další str.

hraboše. Veřejnost se může zapojit do sledování tohoto zajímavého druhu. Pozorujte kánata a vkládejte informace do databáze birds.cz. Pomůžete tak ornitologům zjistit, kde se káním daří a naopak, kde na ně může číhat nebezpečí, pokud například najdete mrtvou

káni. Petr Voříšek, člen ČSO, dodává, že „nejen vzácné a ohrožené druhy stojí za naši pozornost. Naopak, běžné druhy mají zásadní význam pro fungování ekosystémů a právě díky nim dostáváme včasné signály o tom, co záhy ohrozí i druhy méně běžné.“

Jana Bružková

Rozhovor s fyzioterapeutem Romanem Kovářem

Pokračování rozhovoru z minulého vydání novin:

Romane, pověz prosím, s jakým problémem Tě lidé nejčastěji navštěvují. Existují nějaké typické ženské/mužské problémy?

U sportovců to úplně neplatí, ale v rámci běžné populace se cca 50 % diagnóz týká bolesti zad a přibližně druhá polovina diagnóz připadá na ostatní části (bolest kolene, rameno, loket, kotník...). Typický ženský problém je stav po císařském řezu, kdy řez protkne několik vrstev tkáně a jizva v oblasti řezu vrstvy prorůstá. Tkáni chybí přirozená protažlivost a důsledkem je nedostatečnost stabilizačního systému, zejména neúplné funkční zapojení břišních svalů, a to má velký vliv například na bolest zad. Dva roky ke mně docházela pacientka s velkými bolestmi zad, které ji omezovaly v běžných činnostech; byla po císařském řezu a v tomto případě jizva hrála značnou roli v léčbě. Po dvou letech léčby mi zavolala, že už je jí dobře, a v současnosti nemá problém dělat jakýkoli sport.

Co vše fyzioterapie řeší? Jakých tělesných oblastí se dotýká?

Fyzioterapie zasahuje napříč mnoha medicínskými obory, ať už je to ortopedie, chirurgie, gynekologie (poporodní stavy - diastáza břišních svalů), urologie (dialýza ledvin), neurologie (úžinové syndromy - nerv je skříplý v úzkém místě v těle a lidé následkem toho necítí určitou část nebo je neposlouchají svaly, které by poslouchat měly - např. nemůžou ohnout prsty; známý je syndrom karpálního tunelu), revmatologie, pneumologie (CHOPN či astma bronchiale) atd.

Když lidi něco trápí, je obvyklé, že se snaží pomoci si sami různým napravováním...

Už od pradávna si lidi pomáhali sami, lidové léčitelé po celém světě napravovali páteř nebo děti masírovaly svými bosými chodidly záda dospělých. Je přirozené, že se lidé snaží sami sobě pomoci, ale nemělo by to být v případě extrémních záležitostí nebo neodborných zákroků. Když si nejste jisti s problémem, je vhodné vyhledat patřičnou pomoc z řad odborníků daného oboru.

A co profesní deformace? :-) Dovedeš na člověka na ulici nehledět optikou fyzioterapeuta?

Profesní deformace funguje dokonale a často je obtížné své fyzioterapeutické oči vypnout. Například jdu po ulici a proti mně kráčí pohledná slečna... s křivou páteří

či vbočenými koleny. Představte si, jaké dojmy to v hlavě zanechá :-).

Většina školáků se aktuálně vzdělává distančně. Distanční výuka prakticky znamená dopoledne prosezené u počítače, mnoho škol odsouvá výuku "výchov" na dobu, až se bude chodit do školy prezenčně, což znamená, že děti přicházejí i o tělocvik. Jaký máš na tuto formu distančního vzdělávání názor a jak bys povzbudil děti, aby se hýbaly?

Je těžké děti do něčeho nutit, když samy nemají "hlad" po pohybu. I přestože rodiče nejsou v tomto směru vzorem pro dítě, je dobré, aby se v tuto chvíli do sportovní aktivity zapojili a vzali s sebou děti na běžky...

Už i to, jak je pohybová paleta v dnešní době chudá, jak se to změnilo od let našich rodičů, je špatně a když se to teď takhle násilně redukuje na minimum, je to ještě další nepříznivý faktor pro přirozený motorický vývoj.

Jaké máš plány do budoucna?

Určitě bych rád pokračoval v cestě, na které se nyní ocitám. V následujících letech jsem se navíc rozhodl

pokračování na další str.

vybudovat malé rehabilitační centrum v Jetenovicích, odkud pocházím. Mám k tomu místu velmi blízký vztah a vždy se vracím s radostí.

Co bys na závěr doporučil lidem jako prevenci pro zdravé tělo?

Každý by se měl starat dle své libosti. Dělat věci, které mě baví, sportovat, tancovat,... zkrátka každý má vyzkoušeno něco jiného a každému vyhovuje jiný druh pohybu. Nejlépe má slova vystihně Juvenalův výrok:

*"Orandum est ut sit mens sana in corpore sano."
"Přej si, aby byl ve zdravém těle zdravý duch."*

Děkuji za rozhovor a přeji Ti, aby Tvé plány do budoucna vyšly a aby od Tebe pacienti odcházeli s úsměvem na líci.

Pokud byste měli nějaké dotazy týkající se fyzioterapie, pošlete nám je na mail velkoborskenoviny@seznam.cz a v dalším vydání se dočkáte odpovědi.

Jana Brůžková

0 symbolech

Dovolím si přispět do našich novin malým zamyšlením.

Od ledna loňského roku jsem, jako asi všichni občané naší obce, sledovala prakticky celý rok rekonstrukci hasičské zbrojnice, jak se z ošuntělého domku u silnice stává hezké, důstojné stanoviště našich hasičů. Členové spolku jistě pomáhali odborníkům ze všech sil, aby výsledkem byl jeden ze symbolů jejich zásluhové činnosti - vymazlená hasičská zbrojnice. Dílo se všem opravdu povedlo, jeden symbol má důstojný kabát!

Přišlo jaro 2020 a s ním doba, kterou si asi nikdo z nás neuměl představit - ve státě, ve městech, na venkově se skoro zastavil život. Ale byl tu další symbol - JARO-ŽIVOT, probouzející se příroda, ptáci, zvířata... a zahrádky! Dovolím si napsat, že v těch nelehkých dnech nám naše zahrady, zahrádky a záhony, symboly venkova, hodně pomohly, abychom ten čas prožili jak bez duševní, tak tělesné úhony.

Přešlo léto, dostavil se podzim. Na jeho příchod vzpomínám nerada, odešel s ním nenávratně další symbol, tentokrát velmi blízký mému srdci. České dráhy nechaly zbořit domeček na vlakové zastávce, fyzickou vzpomínku na mé dětství... Ano, ten domeček, kde žili dlouhá léta moji prarodiče, Marie a Václav Ouředníkovi. Ten domeček, kde vyrostla moje milovaná maminka a její sestry, kam jsem jako malá jezdila na prázdniny. Nikdy nezapomenu na babičku a její mísy plné vynikajících buchet, na dědu, který si pořád zpíval a s babičkou tančil po kuchyni. Ten domeček na zastávce byl plný lásky, bude mi moc chybět.

No a nakonec - podzim předal vládu zimě, nastala doba

plná očekávání, doba splněných přání, nastal advent a Vánoce. Celý svět se těšil na nejkrásnější svátky v roce, na klid, pohodu, na setkání s blízkými přáteli, s rodinou. Všichni jsme uklidili a vyzdobili svá obydlí, aby se Ježíškovi u nás líbilo. Města, obce i malé vesničky v první adventní neděli rozsvěcovaly ten nejkrásnější symbol Vánoc - vánoční stromeček. Většinou stál na náměstích, na návších a hned vedle něj byl umístěn další, vlastně hlavní symbol Vánoc - betlém. A výzdobu ve městech i obcích doplňovala zářivá světýlka různých tvarů... vločky, hvězdy...

Ne tak ovšem v naší obci...! U nás se symbol Vánoc už léta krčí pod kopcem na ubohém plácku mezi prodejnou Jednoty a řadou kontejnerů na odpad, kolem kterých je velmi často, i přes Vánoce, velký nepořádek. Je to chudák malý, holý stromeček, kterého si, za vysokým živým plotem a řadou kontejnerů, za bílého dne jen málokdo všimne. A tím veškerá vánoční výzdoba naší obce končí...

Vánoce jsou nejhezčí svátky v roce. Duch Vánoc je, mimo jiné, ukryt i v jejich symbolech - vánočním stromu a betlému. Máme hezkou, upravenou obec, bydlí tu slušní, vzdělaní lidé. Myslím, že by bylo jen správné, abychom příští Vánoce všichni měli radost z krásného vánočního stromu, který stojí třeba v parku na návsi nebo vedle kapličky naproti kostelu a možná i z malého betlému hned vedle něj, stejně jako máme radost z opravené hasičské zbrojnice. Vždyť hasiči jsou muži činu, neohrožení, určitě si poradí.

Ještě si dovolím závěrem citát Jana Wericha:

*"Kdo chce, hledá způsob, kdo nechce, hledá důvod."
Věřím, že v naší obci najdeme ten způsob...*

Marie Hřímanová

Čeština je...

Všichni pili, jen František Nepil.

Všichni ryli, jen Bohumil Hrabal. Všichni použili kleště, jenom Zdeněk Svěrák. Každý byl mokrý, jen Jiří Suchý.

Všichni jsou cizinci, jen Svatopluk Čech.

Všichni sbírají jedlý houby, jen Zdeněk Nejedlý.

Všichni měli oštěpy dřevěné, jenom Jan Železný.

Všichni hráli zvolna, jenom Tomáš Pospíchal.

Já sbíral lipový květ a Karel Heřmánek.

Všichni dali sprint, jen Tomáš Klus.

Všichni byli svěží, jenom Michal Malátný.

Všichni jsou opálení, jenom Petr Spálený.

Všichni mrazili, jen Milan Chladil.

Každé otevřené dveře Jiří Zavřel. Kdo nechtěl, tak ho Miroslav Donutil.

DEN SVATÉHO VALENTÝNA

Historie plná lásky

Možná si říkáte, že o tomto americkém svátku není třeba dlouho rozjímat. Máme přece svůj svátek lásky, o kterém milovanou osobu políbíme pod rozkvetlou třešní. Jenže tento den má velmi hlubokou historii, ve které najdeme zmínky i o naší zemi. Kdybychom se 14. února v čase přenesli do antického Říma, byli bychom svědky slavení příchodu jara, tzv. luperkálíe. Při různých rituálech zasvěcených bohu zemědělství Faunovi a zakladatelům Říma Romulovi a Removi se lidé snažili očistit své domovy od zlých sil a tím si zajistit zdraví a plodnost do nového roku. Při obřadech si zároveň vybírali partnery. S šířením křesťanství se církev usilovně snažila tento svátek spojený s orgiemi přeměnit více k obrazu svému. A tak postupně zanikl. Bujaré milostné veselí ještě ve 3. století pravděpodobně z okna své cely spatřil kněz Valentýn, který byl uvězněn pro šíření křesťanství a oddávání mladých párů. Říká se, že jim ještě z cely posílal dopisy a nabádal je, aby se chovaly slušně... Císař Claudius II., který ho do vězení uvrhl, věřil, že svobodný mladý muž je lepším vojákem. Valentýnovo počínání se mu vůbec nehodilo, proto ho později, 14. 2., nechal popravit. Jiné pověsti říkají, že před popravou světec zázračně uzdravil slepou dceru žalářníka, která se o něj laskavě starala. Zároveň jí také údajně poslal dopis s podpisem „Váš Valentýn“, a nevědomky tak vytvořil vzor první valentýnky.

Takto zní příběh vcelku srozumitelně. Ve třetím století našeho letopočtu však bylo jméno Valentin vcelku

rozšířené a mužů, kteří mohli být oním Valentýnem, bylo více. Proto dnes přesně nevíme, jestli se jednalo o biskupa Valentýna z Terni nebo kněze Valentýna z Říma. Jistě ani nevíme to, kterého roku přesně zemřel a kdy byl světec svatořečen.

Tak jako tak se tímto osudem ve 14. století inspiroval známý anglický středověký básník Geoffrey Chaucer. V díle Ptačí sněm, věnovaném tomu, jak si ptáci vybírají své partnerky, spojil 14. února právě s romantickou láskou a hlubokým přátelstvím. Do veršů vepsal příběh anglického krále Richarda II. a naší princezny Anny České, dcery Karla IV. K jejich sňatku sice došlo z povinnosti, později se však manželé vroucně milovali. Je to tedy právě Geoffrey Chaucer, díky kterému je svatý Valentýn patronem zamilovaných.

Není to však jen Anna Česká, kvůli které si můžeme ochránce zamilovaných spojit s naší historií. Na pražském Vyšehradě dnes najdeme lopatku svatého Valentýna. Poměrně vzácnou relikvii (běžně bývají ostatky pouze úlomků kostí) pravděpodobně dovezl ze svých cest z Itálie právě Karel IV. Díky němu je můžeme dnes na Vyšehradě vidět. Pozor, ale pouze na den svatého Valentýna!

Zdali budete chtít oslavit den zamilovaných, nechám na vás. Jako zahradníky vás však jistě potěší, že se dříve dnu říkalo „miláčkův den“ také proto, že se sázel tzv. miláčkův, polní salát.

Jaké úplňky nás čekají v následujících měsících?

Úplněk je magický úkaz na obloze. Působí na nás víc, než jsme schopni si přiznat. Úplňkové noci jsou vždy magické a plné světla. Ovlivňují nás také podle toho, v jakém znamení zvěrokruhu se právě nacházejí. Úplněk 2021 na nás bude letos působit dvanáctkrát. Dvakrát půjde dokonce o takzvaný superúplněk. Úplněk je také časem, kdy bychom měli více odpočívat, méně jíst, nepožívat alkohol, nepodstupovat lékařské ani estetické zákroky.

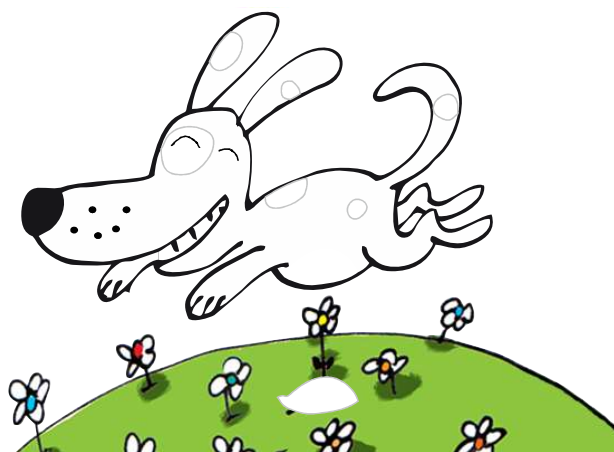
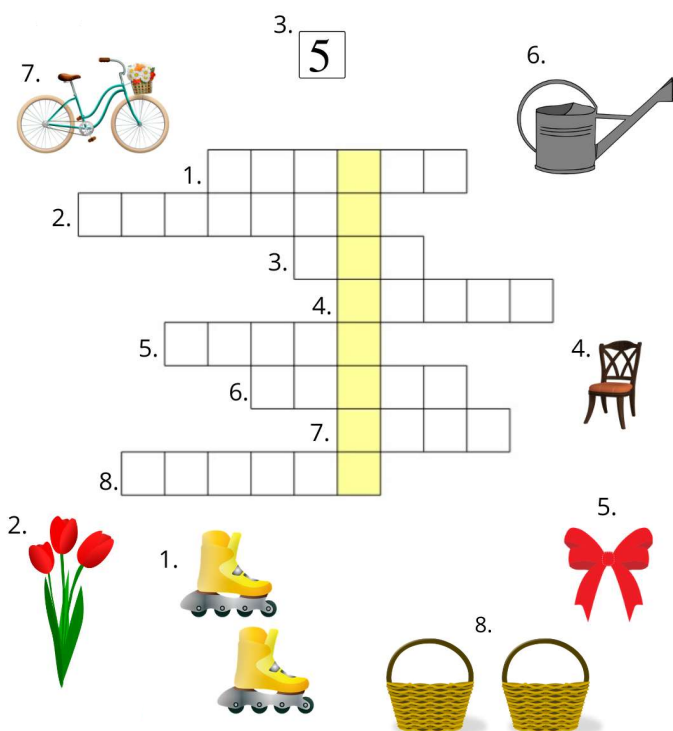
Úplněk 2021 únor – úplněk v Panně
27. ÚNOR 2021 09:17

Úplněk 2021 v Panně začne dávat věci do pořádku. Je nejvyšší čas vykročit pravou nohou vstříc novému životu. Cestou budeme muset překročit i nějaké nástrahy a strachy. Je však dobrý čas udělat si pořádek ve svém životě. Měli bychom se naučit být více otevřenější a tolerantnější. Naučit se akceptovat nedokonalosti života. Úplněk v Panně 2021 bude komplikovanější. Budeme nuceni potlačit své touhy i vášně. Úplněk 2021 v Panně je citově náročný. A není dobré do sledu věcí teď ležet zasahovat. Vše je třeba důkladně analyzovat a dívat se na věci z více úhlů.

Úplněk 2021 březen – úplněk ve Vahách
28. BŘEZEN 2021 20:48

Úplněk 2021 ve Vahách nám nedopřeje klidný spánek. V noci se často budíte? Částečně mohou pomoci bylinky či sklenka vína, avšak zcela eliminovat působení tohoto úplňku se nepodaří. Možná je to proto, abychom měli více času přemýšlet o svém životě. Udržujete zbytečně věci, které vám ubírají energii? Pouštíte si do života nesprávné osoby? Je čas zrekapitulovat si sami v sobě, co bychom vlastně v životě chtěli. Co je správné a co je naopak lepší pustit, protože nám to nic nedává. Buďte sami sebou, nejednejte podle očekávání druhých. Rozvíjejte svůj přirozený talent. Buďte každý den šťastní. Nastolte si v životě rovnováhu a harmonii.

První květiny, které kvetou na začátku jara se jmenují?

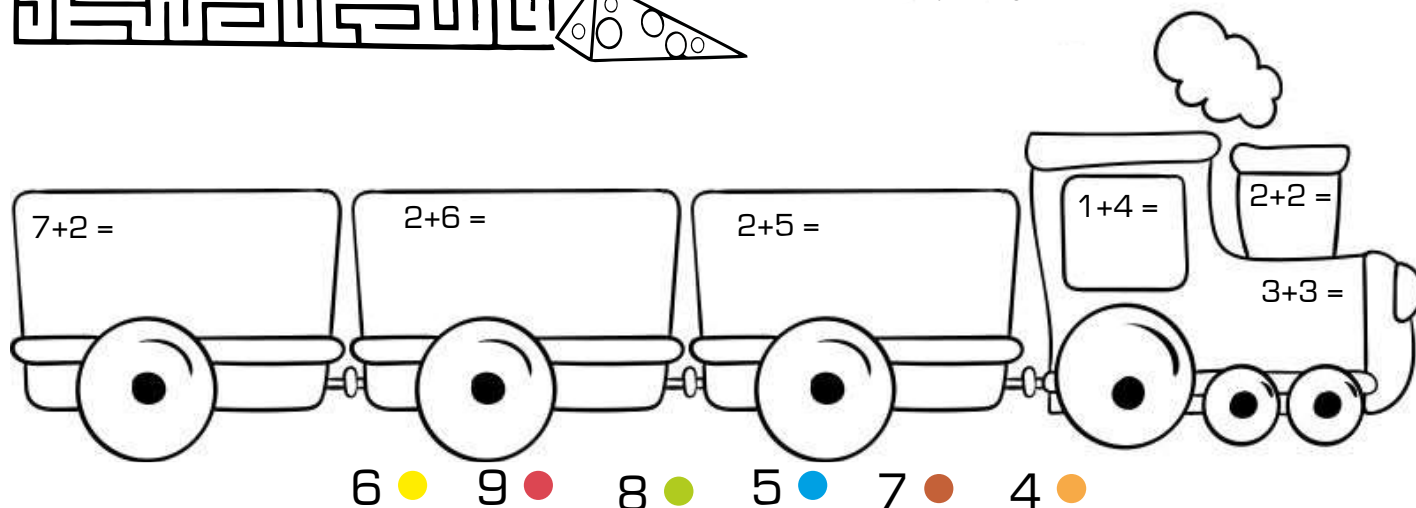
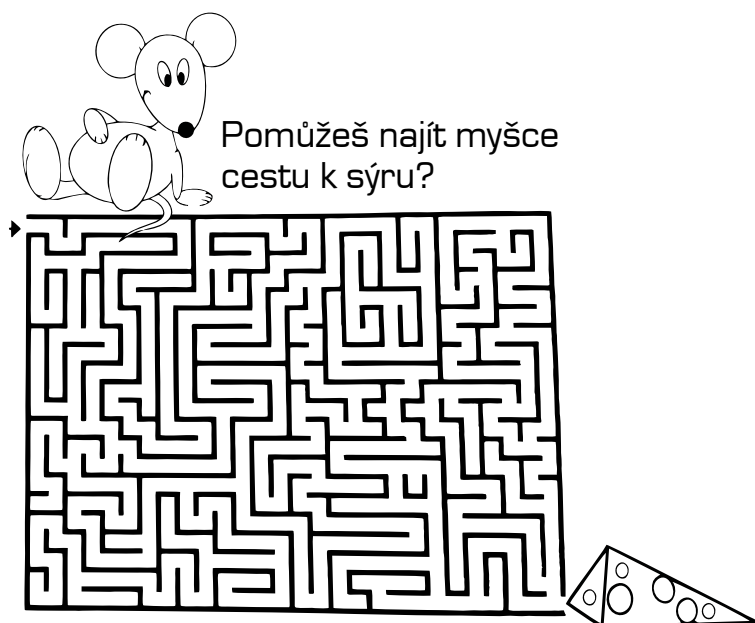
Doplň zbytek písničky

Skákal pes přes oves, přes zelenou louku...
Kdo za ním šel???
Kočka, Honza, voják, myslivec, rybář ???

Král a mašinky

Kdysi dávno jeden král
S mašinkou si moc rád hrál
Na trůně prý nerad sedí
K vláčkům s touhou
smutně hledí
Jen si držíte klobouky
Pojedeme na louky
Do lesa a šedých skal
Řídit bude sám pan král
Do konečné stanice
Kterou je klenotnice

Ludmila Bakonyi Selingerová

#nejsem prase Desatero cool výletníka

Odpadky patří do batohu

Odpadkových košů na horách ani v lese moc nenajdeš. Neodhazuj proto odpadky, PET lahve, cigaretové špačky ani slupky od banánů a odnes je s sebou.

Co přineseš, to odneseš

Základní pravidlo každého výletníka? Zabal si pouze to, co potřebuješ a doneseš zase zpátky. Ke svačině nezapomeň přibalit igelitový pytlík. I plast může být na horách užitečný, pokud se dobře použije. Zabalíš do něj zbytky jídla, nic z něj nevypadne, nevyteče, po použití ho umyješ a příště znovu použiješ!

Když zahodíš kapesník, nebudeš cool výletník

Každý odhozený papírový kapesník vydrží v přírodě 5 měsíců. Dobře si proto rozmysli, jestli je opravdu nutné ho použít a pak zahodit.

Když to jinak nejde, zahrabej ho někde

Když už kapesník použiješ, zahrab ho. Rychleji se rozloží a určitě se příjemněji kouká na zelený mech než na zem “zasněženou” bílými kapesníky.

Slupka i ten vajgl, jsou zas jenom brajgl

Ptáš se proč ani slupku od banánu? V našich lesích banány nerostou a hlavně: každá slupka je napuštěna chemikáliemi, které se pak dostávají do půdy. Představ si, že by ji zahodil každý. No, a cigaretové špačky jsou ještě horší.

Netvoř historii svým odpadem

Každý odhozený předmět zanechá v přírodě stopu. I když se po čase rozpadne. Už víš, že kapesník se rozkládá asi 5 měsíců. Banánová slupka dokonce o měsíc déle, cigaretový špaček a plechovka 15 let, igelitový sáček 25 let, žvýkačka 50 let, plastová láhev přes 100 let a sklo se nejspíš nerozloží nikdy.

Příroda, to je chrám

Táta Homolka říká: „Příroda, to je chrám“. Nebud' sobec a myslí i na ty, co přijdou po nás. Určitě nechceš, aby tvoje pravnučata znala zelený les už jen z hodin přírodopisu

a tvých starých selfíček.

V přírodě nejsi sám

V přírodě jsi na návštěvě. Žije tam spousta zvířat i rostlin, kterým svým vstupem narušuješ jejich obydlí. Respektuj to, nedělej zbytečný hluk a vol raději vyznačené turistické stezky. Příroda je pro nás odjakživa nejdostupnější oázou klidu, tak proč si to kazit?

Uklidit po druhých je cool

Chraň přírodu nejen tím, že odneseš svůj odpad. Seber i nepořádek, který vypadl někomu jinému. Když budeme všichni dodržovat i toto pravidlo, budou hory, lesy i louky super místo pro nás všechny.

Mamko, tat'ko, nauč děti - les je k túře, koš na smetí

I ten nejmenší výletník by měl znát základy toho, co a jak se v přírodě sluší a patří. Proto prosíme, mámo, táto, strejdo, teto, naučte jednoduché zásady i svá prťata. Bude je to na výletě víc bavit a pomůžou nám zachovat naši přírodu krásnou pro další generace.

Ohryzek 2 - 3 týdny
Šlupka od banánu 5 měsíců
Toaleták 5 - 12 měsíců
Papírový kapesník 5 - 12 měsíců
Igelitový sáček 25 - 100 let

Vlhčený ubrousek 1 - 5 let
Nápojová krabice 7 let
Vajgl 5 - 15 let
Obal sušenky od do 50 let
Žvejka 5 - 50 let

Použitá plína 50 - 250 let
Plastová láhev 100 - 600 let
Skleněná láhev Tisíce let
Plechovka 15 - 100 let

zdroj: www.nejsemprase.cz

Co se v minikurzu dozvíte?

Vysvětlíme si vývoj vztahu ke stravě.

Povíme si, kde vznikají nejčastější chyby a na co se zaměřit. Objasníme si, kde je třeba si dávat pozor a co všechno děti ovlivňuje.

Řekneme si, jakým způsobem zavádět změny.

Jak bude minikurz probíhat?

Minikurz je řazen do pětidenní emailové série.

Každý den vám do schránky dorazí jedno video v délce do

10 minut, kde probereme jeden aspekt problematiky.

Témata jsou řazena tak, aby to bylo co nejjednodušší a nejsrozumitelnější.

Díky pohodovému tempu tak budete mít vždy jeden den se nad danou oblastí zamyslet.

Videa můžete poslouchat klidně při řízení auta nebo u mytí nádobí.

Všechna videa budou dostupná ještě dva dny po ukončení minikurzu.

Vše je zcela zdarma.

Registrujte se na www.pohadkovalida.cz

Jako bonus dostanete soubor graficky zpracovaných autorských říkanek o jídle, které vám pomohou k hravému otevření tématu jídla s dětmi.

